

Kohti uutta ohjelmakautta mikä muuttuu

7.4.2021

Jari Kauhanen
MTK Pohjois-Savo

Tulevaisuuden ohjelmatyö Pohjois-Savossa

- Ilmastotiekarttatyö jatkuu myös Pohjois-Savossa; investointitarpeita mm. kiertotalouteen, bioenergiaan ja tutkimukseen
- Turpeenkorvaamiseen tarvitaan ratkaisuja energiatuotannossa, kavualustoina ja kuivikkeena
- Energiahakkeentuonti lisääntynyt Venäjältä merkittävästi
- Biokaasulaitosten hankkeita tulossa Pohjois-Savoon

Tulevaisuuden ohjelmatyö Pohjois-Savossa

UUDEN KASVUN SUUNNITELMA POHJOIS-SAVOSSA

- HYVINVOINTITEKNOLOGIA LIIKETOIMINNAKSI JA OSAKSI KANSALLISTA HUOLTOVARMUUTTA
- POHJOIS-SAVON VIHREÄ LIIKETOIMINTA
- KANSAINVÄLISTYVÄ LIIKETOIMINTA

Tulevaisuuden ohjelmatyö Pohjois-Savossa

Pohjois-Savon alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelma 2023-2027

- A. Vahvistetaan kannattavaa, kestäväää ja kehittyvää maataloutta sekä ruokajärjestelmää
- B. Edistetään vähähiilistä taloutta ja hillitään ilmastomuutosta. Tuetaan kestäväää ja kannattavaa metsäketjua, ympäristönhoitoa ja biokiertoalouden ratkaisuja
- C. Parannetaan maaseudun elinvoimaa ja saavutettavuutta sekä tuetaan maaseutuyrittäjyyttä

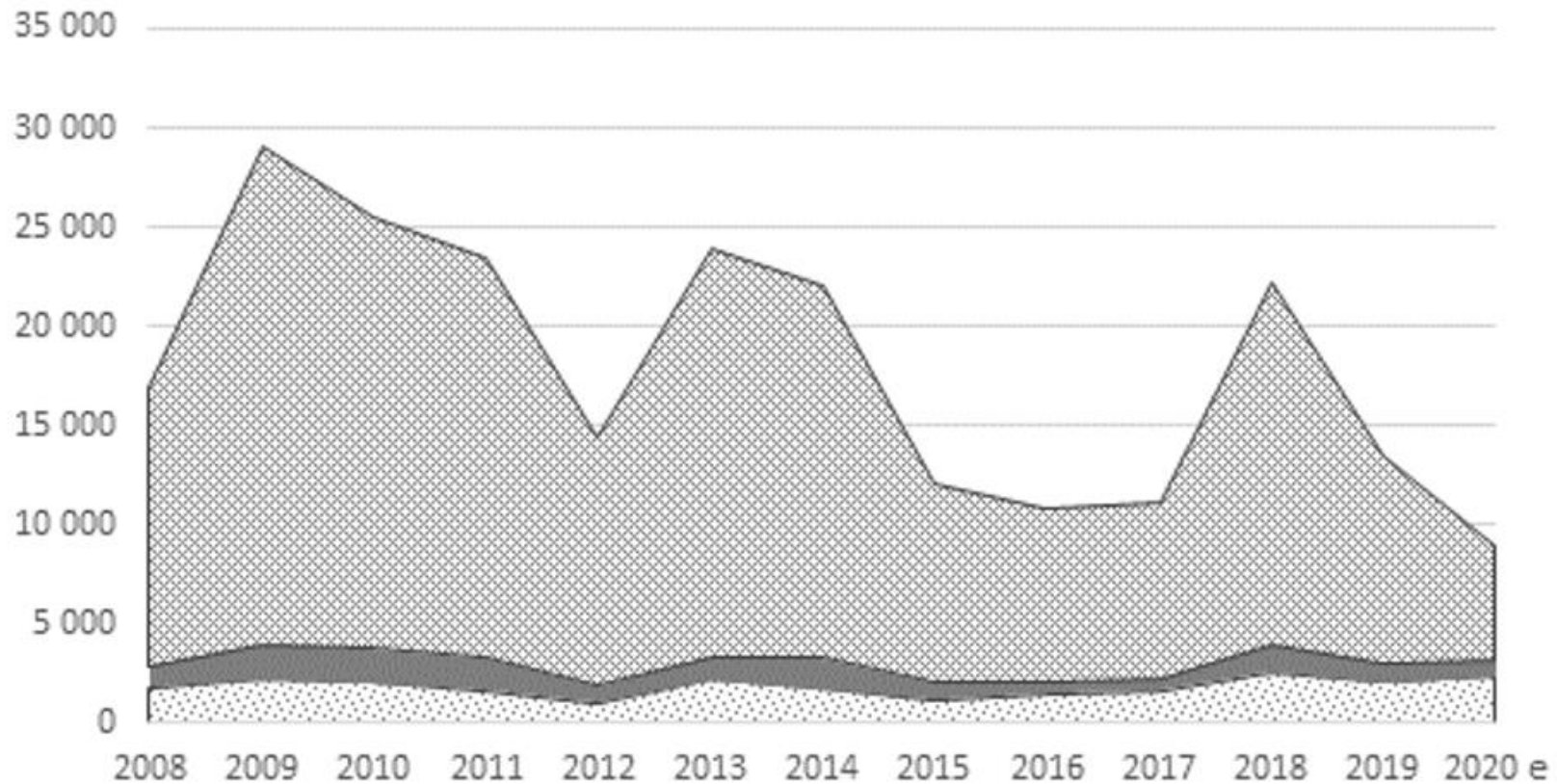
Tukimuutokset 2023- avoimia kysymyksiä ja huomioitavia asioita

- Luonnonhaittakorvauksen maksuperuste hehtaarit vai eläinyksiköt ?
- Korvauskelpoisuuden saaminen korvauskelvottomille pelloille
- Pellon raivaukseen ja turvepeltojen viljelyyn tulevat rajoitukset
- Tilusjärjestelyjen mahdollisuudet
- Luomukorvauksen ehdot ; kotieläimet myös luomussa, kotieläinkorotus hehtaarien vai eläinyksiköiden kautta
- Eläinten hyvinvointikorvaukseen muutokset
- Uusien kosteikkojen hoidon ja maatalousluonnon monimuotoisuuden ympäristösopimuksien haun avaaminen

Tukimuutokset 2023- avoimia kysymyksiä, huomioitavia asioita

- Biokaasuinvestointien vaikutukset viljelyyn , pellon ja ravinteiden käyttöön sekä energiatuotantoon
- Kasvu ja kuiviturpeen käyttö ja saatavuus, korvaavat vaihtoehdot
- Yritysten perustamistuen, yritysinvestointien ja maataloustuotteiden jalostusinvestointien tukemisen jatkaminen, elvytyksen vaikutus

Turpeen tuotanto 1 000 m³

Kasvu- ja kuiviketurve, jos mitään ei tehdä

- Kun uusia soita ei avata, niin kasvuturpeen korjuu myös loppuu. Samalla on lopettamisuhan alla myös huomattava osa kasvihuonevihanneksista, kukkatuotanto, luomutuotanto, avomaan vihannesten taimituotanto ja koko Suomen havupuiden taimituotanto. Kauppapuutarhaliiton jäsenet kesäkuu 2020: ” 90 % lopettaa, jos turve ei käytettävissä”. Vaikutukset ulottuvat kasvihuonealle, metsäteollisuuteen, työllisyyteen, verotuloihin, kaupan ketjuihin sekä kuluttajiin.*

Esimerkkilaskelma, jos energiaturveta ei nostettaisi

Tuottamatta jäävän määrän vaikutus hintoihin

suoalue, esimerkin omainen pinta-ala, ha	50		
kasvu- ja kuiviketurpeen tuotannon aikainen pinnan alenema, m/vuosi	0,07		
vaalean turpeen kerros, metriä	1,5		
tuotantoaika jos energia käyttöä ei ole, vuotta	21,4		
	m3/ha	m3/vuosi	m3/kokoaika
vuosi tuotanto vaalealle katu-kutu	500	25 000	535 714
brutto myyntikate	2,4		1 285 714
tuottamatta jäävä määrä, kerrospaksuus m	1,5	25 000	535 714
saamatta jäävä myynti, myydylle osuudelle jyvitetävä osuus, tarvittava hinnankorotus, eur / m3			11

Jos turpeentuottaja pystyy hyödyntämään tuotantoalueeltaan vain vaalean kasvu- ja kuiviketurpeen energiaturpeen jäädessä käyttämättä, tuottaja lähtökohtaisesti haluaa myymättä jääneen osuuden myyntitulon jyvitetäksi myydylle tuotannon osuudelle. Tämä tarkoittaa käytännössä nykyisen markkinahinnan kaksinkertaistumista. Useimmissa tapauksissa markkinaehtoisesti = mahdotonta.

Suurimmat haasteet kansallisessa valmistelussa

- Ehdollisuuden taso
 - Turvemaiden suojeleminen
 - Paljaan maan kielto ja viljelykiertovaatimus
 - Maanmuokkauksen rajoitukset herkillä alueilla
- Yksinkertaistaminen
- Mahdollisuudet yhdistää eri tavoitteita
 - ✓ Tukien kohdentaminen aktiivituotantoon
 - ✓ Ilmasto- ja ympäristötoimenpiteet
 - ✓ Luonnon monimuotoisuus
 - ✓ Markkinoiden toimivuus ja tasapuolisuus

Nuorten kannalta keskeisiä asiakokonaisuuksia

- Nuoren viljelijän aloitustuki
- Investointitukien nuorten korotukset
- Nuoren viljelijän pinta-alatuet
- Tosiasiallisen viljelijän määritelmä/yrittäjyyden elinkaari

Luonnos laiksi eläinten hyvinvoinnista
tulossa lausunnoille
– mitä on odotettavissa?
Tilanne 1.3.2021

Leena Suojala
Maatalouslinja, MTK

” Vapaaehtoiset järjestelmät on nopein tapa parantaa eläinten hyvinvointia - laki ehkä hitain.”

Elinkeinojen vapaaehtoiset toimet mm. EHK, laatu järjestelmät, vastuullisuusohjelmat, hyvinvointimerkinnät jne.

Kansalliset eläinten hyvinvointisäädökset (EHL ja lajikohtaiset asetukset)

EU Directives

Kuva Saara Patama

HE 154/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten hyvinvoinnista ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi + jo tiedossa olevia muutoksia

- Lähtökohtana Sipilän hallituksen esitys HE 154/2018 (= keväällä 2019 rauennut esitys)
- Rinteen ja Marinin hallitusohjelmissa sovittiin siihen muutamia muutoksia
- Luonnosta odotetaan lausunnoille huhtikuussa 2021

LUONNOS Laki eläinten hyvinvoinnista + mahdollisia muutoksia

- **Parsinavetat:** ei kytkemiskieltoa lypsylehmille ja –hiehoille, lihanaudoille kytkemiskielto 5 v siirtymäajalla, jaloitteluvaatimus parsihiehoille ja -lehmille pitenee (uusi 90 vrk) ja laajenee ympärivuotiseksi
- Uusien parsinavetoiden rakentaminen kielletään (uuteen esitykseen)
- **Emakoiden ja ensikoiden tiineyttyshäkit:** kieltoon 15 v siirtymäajalla, max 8 vrk ajan sallittu, tuki investoinneille ja EHK:n kautta

LUONNOS Laki eläinten hyvinvoinnista + mahdollisia muutoksia

- **Porsitushäkit:** ei kielletä, vaan tuetaan vapaaehtoista siirtymistä korotetulla investointituella ja EHK:lla sekä mahdollistamalla sitoumus myös osalle tuotannosta
- **Kivuliaiden toimenpiteiden yhteydessä kivunlievitys pakollinen** (vasikoiden nupoutus, karjupossujen kastraatio)
- **Eläinten lopetus:** tainnutus vaaditaan **aina** ennen pistoa teurastuksen yhteydessä (uskonnollinen teurastus – halal, kosher)

LUONNOS Laki eläinten hyvinvoinnista + mahdollisia muutoksia

- **Vedensaanti: nisäkkäille ja linnuille jatkuva vedensaanti pysyvissä pitopaikoissa**, poikkeuksena vastasyntyneet, eläinl. syyt, tarhattavat luonnonvaraiset, vaikeat sääolosuhteet, tietyt pito-olosuhteet jos vaatimus kohtuuton (igluvasikat, rekikoirat, turkiseläimet paitsi siitoseläimet) – silti juotettava min 3 x pvssä

Jatkuva vedensaanti
nisäkkäille ja linnuille –
ei muualla EU:ssa!

Kommentteja MTK:sta:

OK, koska...

ei parsinavettakieltoa, ei porsitushäkkikieltoa, tiineytyshäkissä pitoaika 8 vrk, korotetut investointituet ja EHK-toimenpiteet, myös osalle tuotantoa EHK-sitoumus, kilpailukyvyn turvaaminen, tasapaino kannattavuus/ hyvinvointivaatimukset, turkistuotanto elinkeinona jatkuu

Kommentteja MTK:sta:

Kritiikkiä, koska...

jaloitteluvaatimus hankala valvoa, ei yhteistä lautakuntaa linjaamaan tulkintoja, luvaton eläintiloihin tunkeutuminen ei olisi eläinsuojelurikos, tuottajan oikeusturva ei parane, ns. hallitun alasajon mahdollisuus valvonnan työkaluna puuttuu

Kiitos!